

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

03 aprilie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție
Completul de judecată în componența:

Președinte:

Țurcan Anatolie

Judecători:

Talpă Boris

Eremciuc Ghenadie

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea recursului în anulare declarat de către avocatul Zadorojnîi Andrei, în numele condamnatului Scoropat Daniel, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 iulie 2022, în cauza penală de învinuire a lui Scoropat Daniel, de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264/1 alin. (1) din Codul penal

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 16.09.2020 – 03.06.2022;

Instanța de recurs: 23.06.2022 – 20.07.2022;

Instanța de recurs în anulare: 16.03.2023 – 03.04.2024.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 03.06.2022, Scoropat Daniel XXXXX a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264/1 alin. (1) din Codul penal și în baza acestei legi i-a fost aplicată o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe o durată de 220 ore, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

2. Pentru pronunțarea sentinței, instanța de fond a constatat că, la 26.07.2020, aproximativ la ora 01 și 35 min., cet. Scoropat Daniel, deplasându-se cu automobilul de model „Opel Astra” cu XXXXX, a fost stopat de către angajații Inspectoratului Național de Securitate Publică la intersecția XXXXX, fiind suspect în conducerea automobilului în stare de ebrietate alcoolică, iar în urma testării cu alcooltestul „Drager 7510”, s-a constatat concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de 0,63 mg/1, iar urma examinării medicale, concentrația de alcool în sânge a fost de 0,94 g/1, care, în conformitate cu prevederile art. 134 din Codul penal, se consideră stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat. Încălcând astfel prevederile pct. 14 lit. a) din Regulamentul Circulației Rutiere, care indică că „conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate, sub influența preparatelor

medicamentoase care provoacă reducerea reacției”.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Scoropat Daniel a comis infracțiunea prevăzută de art. 264/1 alin. (1) din Codul penal – *conducerea mijlocului de transport de către o persoană în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat*.

3. Nefiind de acord cu sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 03.06.2022, avocatul Zadorojnîi Andrei, acționând în numele inculpatului Scoropat Daniel, a contestat-o cu recurs, prin care au solicitat casarea acesteia, cu adoptarea unei hotărâri noi, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu dispunerea achitării condamnatului Scoropat Daniel, învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264/1 alin. (1) din Codul penal, din motivul lipsei elementelor infracțiunii în acțiunile lui sau remiterea cauzei la rejudicare.

4. În motivarea cererii de recurs s-a invocat că:

- instanța de fond a comis mai multe încălcări procesuale în cadrul examinării cauzei, au fost încălcate normele procedurale imperative, ce țin de soluționarea cauzei și eliberarea sentinței, înștiințarea despre întocmirea și semnarea procesului-verbal, prezentarea acestora pentru a lua cunoștință, înștiințarea despre posibilitatea de a primi copii de pe înregistrările audio și/sau video ale ședinței de judecată, precum și eliberarea copiilor de pe acesta;

- chiar dacă apărarea a depus cerere de a fi respectată procedura descrisă în art. 336 alin. (5), (8) din Codul de procedură penală, instanța de fond a ignorat-o și nu a executat prescrierea legală;

- chiar mai mult, atunci când prin cererea separată s-a anexat dovada achitării taxei de stat, judecătorul nu a executat prevederile legale și nu a eliberat actele solicitate.

5. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20.07.2022, recursul declarat de către avocatul Zadorojnîi Andrei în numele inculpatului, a fost respins ca nefondat, iar sentința instanței de fond – menținută fără modificări.

În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs a notat că, instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 din Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, precum și tuturor probelor în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor și anume:

- *declarațiile martorului Munteanu Ghenadie* care fiind audiat în ședință de judecată sub jurământ a comunicat că, pe Scoropat Daniel l-a cunoscut în virtutea efectuării atribuțiilor de serviciu. La 26.06.2020, se afla în mun. Chișinău încadrat în muncă, pe str. Calea Basarabiei la intersecție cu str. Ismail. De către coleg a fost stopat automobilul de tip „Opel”, în care se afla cet. Scoropat. La cerința de a prezent actele pentru a stabili identitatea, Scoropat a susținut ca nu le are la sine, iar verificând în

baza de date s-a constatat că acesta deține permis de conducere. În convorbire s-a simțit miros de alcool, exact nu poate spune. După efectuarea testului „Drager” s-a stabilit că Scoropat Daniel a consumat alcool – 0,68 ml/l–0,63 ml/l. Nu poate spune sigur. I-a explicat drepturile și faptul că poate să se deplaseze la dispensar unde să colecteze probele biologice. Au fost întocmite actele necesare unde s-a stabilit starea de ebrietate avansată. Mașina a fost ridicată la parcare specială. A comunicat că, inculpatul a fost de acord cu rezultatul obținut. În ziua dată era împreună cu colegul Ursu Constantin. Dumnealui e plecat din țară, în 2020. S-a eliberat din funcție și a plecat în Italia. Acesta a stopat automobilul. Scoropat Daniel a fost testat cu „Drager 6810”. Certificatul este anexat la dosar și deține dreptul de a folosi testul „Drager”. Nu își amintește exact denumirea testului „Drager”. Procesele verbale de înlăturare de la mijlocul de transport au fost întocmite de acesta. Toate procesele verbale au fost întocmite de către acesta. Colegul semna în calitate de martor. Au fost efectuate înregistrări video, nu-și amintește cine anume a filmat. Înregistrarea video este anexată la dosar. La medic a asistat. Au fost prelevate probe de sânge. Nu cunoaște peste cât timp au parvenit concluziile medicului. Nu cunoaște cât timp a trecut de la prelevare până la concluziile medicului. Analizele se transmit la laborator. Cunoaște că a fost constatat gradul avansat de ebrietate. Cunoaște despre aceasta fiindcă a fost audiat. Mașina era de tip „Opel” de culoare albă (f.d. 115);

- *procesul-verbal din 26.07.2020, privind constatarea faptei de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică, prin care a fost constatat că cet. Scoropat Daniel, a condus mijlocul de transport în stare de ebrietate (f.d. 11);*

- *procesul-verbal de ridicare din 11.08.2020, prin care au fost ridicate imaginile video din momentul testării alcoolscopice a cet. Scoropat Daniel, de la Munteanu Ghenadie (f.d. 22-23);*

- *procesul-verbal de examinare din 11.08.2020, prin care au fost examinate imaginile video din momentul testării alcoolscopice a lui Scoropat Daniel, ridicate de la Munteanu Ghenadie (f.d. 24-25);*

- *procesul-verbal de examinare din 11.08.2020, prin care a fost examinat Tichetul „Drager” din 26.07.2020, prin care s-a constatat concentrația de alcool în aerul expirat de către Scoropat Daniel ca fiind de 0,63 mg/l (f.d. 27-28);*

- *procesul-verbal de examinare din 12.08.2020, prin care a fost examinat procesul verbal nr. 8711 al examinării medicale de constatare a faptului de consum a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, prin care s-a stabilit că concentrația de alcool în sângele prelevat de la Scoropat Daniel a fost de 0,94g/l, iar concluzia fiind „stare de ebrietate cu grad avansat” (f.d. 30-31);*

Instanța de recurs a reținut că, fapta comisă de inculpat a constat în acțiunea de conducere a mijlocului de transport aflat în stare de ebrietate cu grad avansat produsă de alcool, având concentrația de alcool în aerul expirat de 0,94 mg/l, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale.

Cu referire la alegațiile apărării cu privire la pronunțarea unei sentințe de achitare

pe motiv că, nu au fost întrunite elementele constitutive ale infracțiunii sau a dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond, instanța de recurs le-a apreciat critic, întrucât, acțiunile inculpatului Scoropat Daniel, reieșind din probele expuse de acuzatorul de stat în rechizitoriu, au fost încadrate corect conform prevederilor art. 264/1 alin. (1) din Codul penal, adică conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, fapt dovedit prin totalitatea de probe administrate la materialele cauzei penale, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, dovedesc vina inculpatului, iar alegațiile apărării au fost estimate de c instanța de recurs drept o modalitate de exercitare a dreptului la apărare, urmărindu-se scopul evitării răspunderii penale, motiv pentru care instanța de recurs a respins cererea de recurs și a menținut sentința instanței de fond.

6. În conformitate cu prevederile art. 466 din Codul de procedură penală, hotărârea instanței de recurs a devenit irevocabilă.

7. Și-a manifestat dezacordul cu decizia Curții de Apel Chișinău din 20.07.2022, avocatul Zadorojnîi Andrei, în numele inculpatului Scoropat Daniel, prin care a solicitat casarea acesteia și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului apărătorul a invocat că:

- hotărârile instanțelor ierarhic inferioare nu au fost motivate în sensul legislației naționale pertinente, precum și a jurisprudenței CEDO, invocând că o hotărâre trebuie să conțină motivele de fapt și de drept care au format convingerea instanței la adoptarea soluției, cu analiza probatoriului administrat, nefiind asigurate garanțiile apărării ce țin de un proces echitabil;

- neexpunerea instanțelor ierarhic inferioare asupra unor chestiuni importante, precum erori procedurale invocate, comise de către instanța ierarhic inferioară, duce la încălcarea art. 6 paragraful 1 din CEDO și dreptul la un proces echitabil;

- decizia instanței de recurs nu conține motivele de fapt și de drept care au format convingerea instanței la adoptarea soluției;

- instanța de recurs s-a abținut de a da un răspuns special și explicit asupra celor mai importante argumente invocate de apărare, iar recursul inculpatului nici nu a fost examinat.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare, în baza materialelor cauzei și a motivelor invocate, completul de judecată concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Examinând admisibilitatea recursului în anulare, în baza actelor din materialele cauzei și a motivelor invocate, completul de judecată concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. XI alin. (31) din Legea privind modificarea unor acte normative (nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare 01.09.2023, modificarea Codului de procedură penală), completat prin Legea privind modificarea unor acte normative, (nr.

286 din 05.10.2023, în vigoare 28.11.2023, modificarea Codului de procedură penală), recursurile în anulare declarate până la intrarea în vigoare a prezentei legi se examinează și se soluționează conform legislației în vigoare la data declarării acestora.

Hotărârea judecătorească irevocabilă, împiedică redeschiderea procesului penal, cu excepția cazurilor când fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente sunt de natură să afecteze hotărârea pronunțată. O astfel de eroare, nu a fost constatată de către completul de judecată.

Completul de judecată reiterează că dispoziția art. 453 alin. (1) din Codul de procedură penală, stipulează exhaustiv care sunt temeiurile de declarare a recursului în anulare, și anume, că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii, iar alin. (2) al aceluiași articol, prevede că, recursul în anulare este inadmisibil dacă nu se întemeiază pe temeiurile prevăzute în prezentul articol sau este declarat repetat.

În sensul art. 6 pct. 44) din Codul de procedură penală, viciul fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, reprezintă încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Astfel, unul din temeiurile prevăzute de art. 453 din Codul de procedură penală pentru declararea recursului în anulare, este motivarea acestuia din punct de vedere al prezenței erorii de drept comise în cadrul procedurii precedente, care să cadă sub incidența noțiunii de viciu fundamental.

Potrivit art. 456 alin. (1) din Codul de procedură penală, în coroborare cu art. 432 alin. (2) pct. 4) din Codul de procedură penală, completul de judecată decide inadmisibilitatea recursului în anulare, în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Soluția prin care se dispune inadmisibilitatea recursului în anulare, din motiv că este vădit neîntemeiat, este precedată de verificarea temeiurilor de casare invocate de parte, în raport cu actele dosarului, drept urmare constatându-se că actul recurat este conform legii, fără a prezenta vreo carență de natură să-l afecteze și să genereze desființarea acestuia.

Prezintă relevanță și specificarea că, instanța de recurs în anulare la această etapă a procedurilor nu declanșează un control asupra fondului cauzei, nu dă o nouă apreciere probelor administrate și cercetate și nu verifică argumentele care nu au fost obiect de cercetare în cadrul etapelor precedente de judecare a cauzei, ci verifică dacă în hotărârile adoptate nu a fost admis vreun viciu fundamental de natură să determine casarea soluției devenite irevocabile, adoptate pe caz.

Așadar, analizând argumentele recursului în anulare declarat, prin prisma sensului atribuit de legislația procesuală penală a noțiunii de viciu fundamental, completul de judecată consideră că titularii cererii de recurs în anulare nu au adus argumente care s-ar încadra în acest concept și care ar afecta hotărârile atacate.

Sub acest aspect se reține că recurentul a invocat încălcarea dreptului la un proces echitabil, garantat de art. 6 CEDO, fără a specifica în ce mod inculpatului i-a fost îngădit acest drept.

Însă, completul de judecată, analizând sub aspectul cerințelor și exigențelor legii argumentele expuse de recurent, consideră că acestea sunt neîntemeiate și nu constituie temei de intervenire în procedura precedentă.

În concluzie instanța de recurs în anulare statuează că, în cauza deferită judecătii, instanța de recurs nu a admis careva erori sau vicii de procedură pentru a fi necesară intervenția instanței de recurs în anulare în vederea remedierii acestora.

Totodată, instanța de recurs în anulare evidențiază că dreptul la un proces echitabil, consfințit în art. 6 din Convenție, coroborat cu accesul liber la justiție sunt drepturi fundamentale prevăzute în art. 20, 21 din Constituție, enunță și preeminența principiului supremației dreptului.

Unul din elementele fundamentale ale preeminenței principiului supremației dreptului este garantarea securității raporturilor juridice, care înseamnă, că o soluție definitivă a oricărui litigiu, inclusiv de natură penală, nu trebuie rediscutată. Acest principiu insistă asupra faptului că nici o parte în proces nu este în drept să solicite reluarea procesului de judecată în scopul unei noi soluționări a cauzei după ce hotărârea a devenit definitivă și irevocabilă, excepție făcând doar temeiurile stricte prevăzute de lege.

În speță, hotărârea atacată nu este afectată de viciu fundamental și a căpătat putere de lucru judecat (*res judicata pro veritate habetur*), ce produce o cauză de împiedicare a pornirii, continuării, judecării cauzei penale ori redeschiderii acesteia.

De asemenea, se menționează că principiul securității raporturilor juridice, consfințit în articolul 6 din Convenție, cere inter alia ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (hotărârea *Brumărescu vs România din 28 octombrie 1999*).

Mai mult ca atât, potrivit dispozițiilor art. 4 §2 din Protocolul 7 CEDO, redeschiderea procesului, conform legii și procedurii penale a statului respectiv, poate fi efectuată, dacă fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente sunt de natură să afecteze hotărârea pronunțată.

La caz, instanța de recurs în anulare constată, că hotărârea contestată nu este afectată de nici un viciu fundamental, fiind conformă prevederilor legale și această hotărâre judecătorească rămasă definitivă și irevocabilă capătă putere de lucru judecat, ce produce o cauză de împiedicare a pornirii, continuării, judecării cauzei penale ori redeschiderii acesteia.

În acest context, completul de judecată constată că, la examinarea prezentului recurs în anulare, nu s-au constatat erori de drept comise de către instanța de recurs, ce ar indica la existența unui viciu fundamental în cauză și ar afecta hotărârea irevocabilă, fapt ce impune inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către avocatul Zadorojnii Andrei, în numele inculpatului Scoropat Daniel, ca fiind vădit neîntemeiat.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4), art. 453, 456 din Codul de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către avocatul Zadorojnii Andrei, în numele condamnatului Scoropat Daniel, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 iulie 2022, în cauza penală în privința lui Scoropat Daniel, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Președinte:

Țurcan Anatolie

Judecători:

Talpă Boris

Eremciuc Ghenadie